

**RAMVERK
&
Verktöglåda för skolpersonal**

**Projekt Nr 2023-1-FR01-KA220-SCH-
000154396**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Syftet med detta ramverk och denna verktygslåda är att ge dig praktiska idéer och råd för att förbättra dina relationer med föräldrar till flerspråkiga barn med migrationsbakgrund. Även om mycket redan finns till ditt förfogande tycker vi att det är viktigt att kunna hitta allt på ett ställe och att ha färdiga formulär och information som hjälper dig i ditt dagliga arbete.

Tonga School Network har utvecklats för att hjälpa var och en av oss, för att ge stöd till varandra och för att visa familjer och världen att din skola är en del av ett nätverk som underlättar kommunikationen med familjerna, välkomnar alla deras språk, för att hjälpa och främja barn så att de kan trivas i skolan.

I ramverket kommer du att hitta:

- Förklaring av vad som förväntas av föräldrarna och vad föräldrarna kan förvänta sig av skolan enligt kultur
- Vad är flerspråkighet och plurilingualism?
- Presentation av olika strategier för att uppfostra barn med flera språk.
  - en förälder ett språk
  - ett språk i hemmet, ett språk utanför hemmet
  - ett språk per aktivitet
- Inverkan av goda kunskaper i ett modersmål på inläringen av skolspråket.
  - för inläring av skolspråket
  - "biographie langagière" och varför den är viktig
- Hur viktigt är det med god kommunikation?
  - verbal och icke-verbal kommunikation
  - skriftlig kommunikation
  - användning av klarspråk
(<https://www.plainlanguage.gov/about/definitions/>)
  - vikten av att känna till de kulturella skillnaderna
- Artiklar
- Lista över resurser

VERKTYGSKIT

Denna verktygslåda är indelad i fem huvudkapitel för att du lätt ska kunna hitta det du söker. Varje information finns och kan laddas ner från vår webbplats. All information som ges här är allmän och gäller nästan alla länder i Europa - för specifik information om ditt eget land, gå in på vår webbplats så hittar du vad du behöver som också är fritt nedladdningsbart.

Innehåll:

A - ALLMÄNT - sida 5

- a. skolans webbplats - sida 6
- b. skolbyggnad - sida 7
- c. skolpersonal - presentation - Vem gör vad? - sida 8
- d. registrering -
  - a. lägga till språk i familjerna sida 10
- e. skolsystem - sida 11
- f. Skolregler - sida 12

B - VISAR ALLA SPRÅK - sida 13

- g. affisch - sida 15
- h. genomföra en flerspråkig session - sida 17
- i. inrätta ett mångspråkigt bibliotek - sida 20
- j. specialformulär på flera språk - sida 22
  - a. om hälsokontroll - sida 23
  - b. om skolans fester - sida 25
  - c. om inspektion - sida 27

C - DÄR FLERSPRÅKIGA FÖRÄLDRAR KAN INVOLVERAS - sida 28

- k. Föräldrarnas osäkerhet - sida 29
- l. Föräldraförening - sida 31
- m. Föräldracafé - sida 34

D - KOMMUNIKATION MELLAN FÖRÄLDRAR OCH LÄRARE - sida 36

- o. relationer mellan föräldrar och lärare - sida 37
  - a. förstå vad föräldrar förväntar sig enligt de olika kulturerna - sida 37
  - b. förklara vad skolan förväntar sig av föräldrarna - sida 38
  - c. förklara vad skolan förväntar sig av barnen - sida 41
  - d - skicka meddelanden till föräldrarna - bjuda in dem - sida 43
- p. känna till och använda de språk som finns i klassrummet - sida 44
  - a. språkporträtt - sida 46
  - b. språkblomma - sida 48
  - c. KDS - Konstellation av dominerande språk - sida 48
  - d. Translanguaging - sida 48
- q. använda det mångspråkiga biblioteket - sida 49

E - ÖVRIG PERSONAL I SKOLAN - MATSAL, OPERATION - sida 51

s. förståelse för matvanor - sida 51

t. förstå de olika religionerna och deras påverkan - sida 52

A - ALLMÄNT

Detta första kapitel handlar om allmänna punkter som, även om de är allmänna, är oerhört viktiga. När familjer kommer till ett nytt land och ska sätta sina barn i skolan är de rådvilla. De känner inte till skolsystemet. De vet ibland inte hur en skola fungerar, eftersom föräldrarna kanske inte själva har gått i skolan. De har ingen aning om vem som gör vad i en skola. De förstår inte skolans webbplats eftersom den ofta är enspråkig. Våra skolors byggnader kan verka skrämmande på grund av sin storlek. Alla dessa punkter är viktiga att ha i åtanke för att föräldrarna, och därmed deras barn, ska känna förtroende för skolsystemet, förtroende för er och för vad ni kommer att göra i skolbyggnaden.

a. Skolans Webbplats

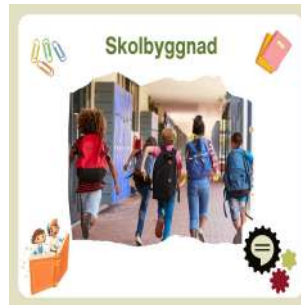
Låt oss börja med skolans webbplats.

Skolans webbplats är föräldrarnas onlinekälla till information om skolan. Föräldrar som är medlemmar i det lokala samhälle som skolan tillhör kan känna till viss grundläggande information om skolan, t.ex. när de kan besöka skolan, hur de kan kontakta skolans personal osv. Detta gäller dock inte för personer som kanske nyligen har flyttat till det land eller det område där skolan ligger.

Att få tillgång till information på skolans webbplats på ett språk som de förstår är en nödvändighet för dessa människor. Därför bör skolans webbplats finnas på engelska och på de språk som talas av de etnolingvistiska grupper som anmäler sina barn till skolan. Nuförtiden söker och hittar vi det mesta av den information vi behöver på nätet. Detta är just anledningen till att skolor har webbplatser.

Låt oss sträva efter att göra dem tillgängliga för alla, så att vi får igång en bra kommunikation mellan skolan och flerspråkiga familjer.

b. Skolbyggnad

Att ge flerspråkiga föräldrar grundläggande information om skolbyggnaden bidrar till att göra skolan mer välkomnande och tillgänglig för dem.

En karta över skolan som visar var de kan lämna eller hämta sina barn bidrar till att undvika frustration när de först registrerar sina barn för skolan. Det kan också vara bra att tydligt visa var skoladministrationen och/eller rektorsexpeditionen finns.

En karta över skolan gör det också möjligt för föräldrar att konfigurera var klassrummen är, var deras barn kommer att vara. Var idrottshallen ligger, var matsalen ligger osv. Det gör att de kan känna sig trygga med var deras barn befinner sig inom skolans byggnader.

Det är också viktigt att skolan organiserar ett besök i skolbyggnaderna - för de föräldrar som aldrig har gått i skolan ger det dem en ögonblicksbild av hur skolan är organiserad och en visuell bild av var deras barn kommer att tillbringa sina dagar.

Om det finns ett kontor eller ett rum i skolbyggnaden där föräldrar kan träffa sina barns lärare bör detta också anges på kartan. På så sätt uppmuntras föräldrarna på ett subtilt sätt att använda det utrymmet, dvs. kontakta skolan och ordna ett möte med sina barns lärare.

Och glöm inte att ha kartan på flera språk - du kan hitta översättningarna av de ord du behöver på vår webbplats.

c. Skolpersonal - Presentation - Vem gör vad?

Det är viktigt att ge familjerna information om skolans personal. När barnen kommer tillbaka från skolan och nämner personalen måste föräldrarna veta vem de pratar om. Vi föreslår att du skapar ett organisationsschema över skolpersonalen med namn och befattningar och att detta schema antingen finns på webbplatsen eller i en broschyr som delas ut till föräldrarna.

Detta organisationsschema klargör varje medarbetares ansvarsområden, vilket hjälper föräldrar att veta vem de ska kontakta för specifika frågor, vilket effektiviserar kommunikationen och främjar en samarbetsinriktad skolmiljö.

Glöm inte att ha detta diagram på flera språk - ord som du kan behöva finns på vår webbplats.

Organisationsschemat beskriver den hierarkiska ordningen för skolans personal och deras roller. Detta tydliggör också varje medarbetares ansvarsområden, vilket hjälper föräldrar att veta vem de ska kontakta för specifika problem, vilket effektiviserar kommunikationen och främjar en samarbetsinriktad skolmiljö.

Vill du skapa ett eget organisationsschema för din skola?

Använd vår mall för att komma igång!

d. Registrering

Få flerspråkiga familjer att känna sig välkomna

Att anmäla ett barn till skolan innebär att man måste fylla i de blanketter som skolförvaltningen begär. Tyvärr är dessa formulär ofta enspråkiga och innehåller ord som föräldrarna kanske inte ens känner till. Om de formulär som föräldrarna måste fylla i är på ett språk som de inte förstår blir hela processen svår och stressig. Det kan också ge dessa familjer intrycket att de inte respekteras och/eller välkomnas.

Vissa lokala myndigheter kan ha registreringsblanketter på andra språk. I vissa länder kan skolans administrativa personal kontakta utbildningsministeriet eller de lokala myndigheterna och begära översatta versioner av dessa formulär. På vår webbplats finns en lista med länkar till de översatta versionerna av registreringsformulären - kontrollera om de finns i ditt eget land och på ditt eget språk.

Vi rekommenderar att du använder tvåspråkiga formulär eftersom det gör det lättare för dig som administrativ personal att hitta den information du behöver och för föräldrarna att hitta den information de behöver.

Hur är det med familjernas språk?

Vi föreslår också att man i anmälningsformuläret lägger till en fråga om vilka språk som talas i hemmet. Detta är en viktig fråga både för skolan och för familjerna.

För skolan är denna information viktig eftersom den gör personalen medveten om hur språken används i hemmet och hur flytande föräldrarna är i skolspråket. Den kommer också att hjälpa skolpersonalen att komma fram till hur de ska ge information till familjerna.

För familjerna är det ett erkännande av vilka de är, av deras identiteter. Det får dem att känna sig välkomna och respekterade. Migrantfamiljer har lämnat mycket bakom sig och erkännandet av vilka de är är av största vikt för barnens välbefinnande och deras framgång i skolan.

Det finns olika sätt att fråga föräldrar om de språk de talar, även de språk de talar med sina barn - eftersom föräldrar ibland av olika skäl inte har överfört sitt modersmål till barnen.

Att inkludera språk som talas i hemmet hjälper lärare och skolan att samla in viktig information om sina elever. Denna information kan bidra till utvecklingen av riktade program och resurser som kan stödja flerspråkiga elever och deras familjer, vilket förbättrar den övergripande kommunikationen och utbildningsresultaten. Ofta ges denna information till skolan i samband med registreringen, men barnets lärare ser inte denna information. Ovanstående mall är en utmärkt aktivitet för både barn och föräldrar och är till nytta för läraren för att förstå mer om barnets språkkunskaper. Mallen kan modifieras så att den passar varje lärare/skola.

e. Skolsystem

Genom att ge en illustration av hur skolsystemet fungerar kan skolan på ett effektivt och enkelt sätt kommunicera viktig information om skolan. Genom att tydligt förklara hur skolan fungerar, vad som förväntas av barnen och vad som förväntas av dem som föräldrar kan flerspråkiga barn utvecklas och lyckas i skolan.

Det är också viktigt att ge denna information på flera språk, dvs. språk som föräldrarna kan förstå.

På vår webbplats hittar du några flygblad och länkar som du kan använda för detta ändamål. Det finns också ett utrymme där du kan lägga till information som du tycker är viktig att kommunicera till elevernas föräldrar. Vänligen ange denna information på ett språk som dina elevers föräldrar förstår. Det finns översättningsprogram som du kan använda för detta ändamål. Du kan också be ministeriet i ditt land eller de lokala myndigheterna att förse dig med en översatt version av den information du vill lägga till i flygbladet. Detta är en enkel åtgärd som du kan vidta för att skapa en informationsbroschyr som du kan använda som skola eller lärare i många år.

f. Skolregler

En bra start: kommunicera skolans regler redan från början

Utbildningsprocessen underlättas när skolans regler följs. Genom att förmedla dessa regler till de flerspråkiga familjerna på ett sätt som de förstår skapas en stabil grund för ett effektivt samarbete mellan föräldrarna och skolan.

Vi föreslår att ni gör presentationen av skolans regler så enkel som möjligt och så tydlig som möjligt, med enkla språk, bilder, ikoner och på mer än ett språk. Dessa regler bör också finnas tillgängliga på er webbplats med tydlig angivelse av vilket språk de är skrivna på.

Du kan hitta exempel på allmänna skolregler i Sverige på enskilda skolors webbplatser eller genom kommunala riktlinjer, eftersom skolreglerna vanligtvis beskrivs av varje skola eller region. På websiden är några exempel på var du kan hitta skolregler

B - Visning av alla språk välkomnas

Enligt UNESCO är språk mer än ett kommunikationsverktyg: det är en mycket specifik mänsklig kognitiv förmåga och den gemensamma grunden för hela mänskligheten. Det gör det möjligt att överföra erfarenheter, traditioner, kunskaper och identiteter från en generation till nästa. Språk spelar en viktig roll när det gäller att främja fred, interkulturell dialog och hållbar utveckling. De är närvarande i alla aspekter av våra liv, från familj och arbete till utbildning, politik, media, rättvisa, forskning och teknik. Våra värderingar, övertygelser, kunskaper, identiteter och världsbilder är nära kopplade till språk och återspeglar rikedomen i den mänskliga erfarenheten.

Artikel 30 i Barnkonventionen säger oss att: "Barn har rätt att använda sitt eget språk, sin egen kultur och religion - även om dessa inte delas av de flesta människor i det land där de bor."

<https://www.unicef.org/media/52626/file> och <https://www.unicef.org/media/60981/file/convention-rights-child-text-child-friendly-version.pdf>

<https://www.unesco.org/es/articles/la-educacion-multilingue-es-la-clave-de-un-aprendizaje-inclusivo-y-de-calidad>)

<https://www.unesco.org/fr/articles/leducation-multilingue-est-la-cle-dun-enseignement-inclusif-et-de-qualite>

Att göra språken mer synliga i skolmiljön är viktigt för att främja språklig mångfald och en inkluderande miljö, och framför allt för att visa att man respekterar familjerna och deras identiteter. Här är några sätt att uppnå detta:

1. **Flerspråkiga affischer och skyltar**: sätta upp flerspråkiga affischer, skyltar och anslag runt om i skolan för att visa på den språkliga mångfald som finns i skolgemenskapen.
2. **Språkundervisning** på de språk som används av de familjer vars barn går på skolan: erbjud språkundervisning i skolan så att eleverna får möjlighet att lära sig och öva på sina egna språk.
3. **Språkklubbar**: skapa språkklubbar där eleverna kan träna och dela med sig av sina språkkunskaper till andra elever.
4. **Kulturevenemang**: anordna kulturevenemang som lyfter fram traditioner, seder och språk från olika kulturer som finns representerade på skolan. Det kan bland annat handla om festivaler, kulturmässor och internationella nätter.
5. **Flerspråkiga sammankomster**: håll sammankomster eller särskilda presentationer med hjälp av flera språk för att kommunicera med alla elever och fira språklig mångfald.
6. **Tvärkulturella projekt**: uppmuntra tvärkulturella projekt som engagerar studenterna i samarbetsaktiviteter som belyser skillnader och likheter mellan olika språk och kulturer.
7. **Flerspråkigt bibliotek**: skapa en avdelning i skolbiblioteket med böcker, tidskrifter och resurser på flera språk för att uppmuntra till läsning och inläring av olika språk. (se nedan, avsnitt i)
8. **Stöd till flerspråkiga elever**: ge extra stöd till elever som talar mer än ett språk hemma så att de känner sig uppskattade och respekterade för sin språkliga mångfald.

Genom att implementera dessa strategier kan du göra språken mer synliga i skolmiljön, främja språklig mångfald och skapa en inkluderande utbildningsmiljö som hyllar olika språk.

g. Affisch

Vi tycker att skolan ska sätta upp affischer som visar att skolan är öppen för alla språk och att alla är välkomna inom skolans område.

Med dessa affischer kommer familjerna att känna sig välkomna när de kommer till skolan, barnen kommer att känna att de hör hemma och att deras identitet respekteras.

Dessa affischer kan vara på flera språk. Du kan också ha samma affisch på flera språk. Du kan presentera var i världen de språk som talas i skolan talas. Idéerna är många och vi ger dig några här nedan och på vår webbplats.

Dessa affischer visar hur skolor visuellt kan välkomna och hylla olika språk som talas av deras elever. Genom att sätta upp sådana affischer på en framträdande plats kan skolorna skapa en inkluderande miljö som värdesätter språklig mångfald och får elever, föräldrar och skolpersonal att känna sig respekterade och bekräftade.

Exempel 1

- a. <https://shorturl.at/9NrG9> (från Unesco-källa)

Foto: Unesco

Affischen illustrerar hur två personer (förälder/lärare) kan tala olika språk, men ändå vara på samma nivå och kommunicera effektivt med varandra, med respekt och andra kärnvärden.

Exempel 2

<https://shorturl.at/Cjima>

Varje barn kan välja sitt talade språk och uttrycka det på affischen. Då kan läraren förstå de språkliga och kulturella skillnaderna och anpassa sig bättre till varje barn och deras familj.

Foto: lararforlaget.se

Här är en webbplats där skolor köper affischer:

<https://shorturl.at/v28Py>

Här kan du hitta redigerbara versioner av ovanstående och ytterligare redigerbara affischer som kan användas för att marknadsföra att språk är välkomna.

Engelska versioner: https://drive.google.com/file/d/12hmb4_K-nFAqIKve1DBJbXX4n6mBAqtJ/view?usp=drive_link

Redigerbara versioner:

https://drive.google.com/file/d/1fJ7cBU1hd3z_3oOpdCyVSuUBCWRwzEuO/view?usp=sharing

Andra resurser kan hittas på:

<https://shorturl.at/wVA56>

h. Kör en flerspråkig session

Presentationer på flera språk är avgörande för att främja effektiv kommunikation och engagemang mellan skolpersonal, lärare och föräldrar, särskilt i mångkulturella samhällen. Dessa presentationer är användbara vid föräldramöten, skolmöten och festliga evenemang där föräldrar är inbjudna. Genom att ta hänsyn till föräldrarnas språkliga mångfald kan skolorna se till att alla familjer känner sig inkluderade och informerade, vilket förbättrar deras förmåga att stödja sina barns utbildning. Flerspråkiga presentationer visar respekt för kulturell mångfald och främjar en mer inkluderande skolmiljö, vilket stärker partnerskapet mellan föräldrar, lärare och skolpersonal.

Det är också viktigt att komma ihåg att familjer som inte talar skolspråket också kommer från olika kulturer. De referenser som vi skulle ha kan vara helt okända för dem, så tydliga och enkla förklaringar är en nödvändighet.

Nedan följer några tips som kan bidra till att skapa en mer inkluderande skolmiljö. Dessa praktiska tips ger riktlinjer för att organisera flerspråkiga presentationstillfällen. De bidrar till att säkerställa att informationen är tillgänglig för alla föräldrar, oavsett deras primära språk, och ökar därmed engagemanget och förståelsen mellan skolan och föräldrarna. Detta bidrar till att skapa en mer inkluderande och stödjande miljö för eleverna. Genom att implementera dessa strategier kan skolorna få bättre kontakt med alla familjer, uppmuntra till aktivt deltagande och skapa en välkomnande atmosfär för alla inblandade.

Använda en tolk

Skolan kan kontakta en tolk som talar samma språk som eleverna/föräldrarna. Den externa tolken är ett bättre alternativ än ett barn eller en familjemedlem eftersom han/hon är neutral och inte ingår i familjens kretsar.

Förenklad och kortfattad formulering/presentation

Att använda ([Plain Language](#)) eller enkla ord kan hjälpa föräldrar vars förstaspråk inte är samma som presentationsspråket att förstå bättre. (Observera att även om alla har olika lång uppmärksamhet så är det bevisat att den genomsnittliga människan bara kan fokusera och koncentrera sig 15-30 minuter på sitt modersmål - detta minskar när informationen ges på ett annat språk eller för personer med olika inlärningssvårigheter, då cirka 10 minuter).

Använda visuellt material/bilder.

Visuella hjälpmedel kan hjälpa till att överbrygga språkklyftor och göra innehållet mer tillgängligt.

Engagera genom att ställa frågor och ge svar i samband med gruppaktiviteter.

Involvera föräldrarna genom att ställa frågor och uppmuntra till gruppaktiviteter.

Det interaktiva tillvägagångssättet bidrar till att budskapet förstås och håller föräldrarna engagerade.

Använda exempel.

Ge konkreta exempel för att illustrera viktiga punkter. Detta bidrar till att förtydliga informationen och göra den mer relaterbar. Du måste komma ihåg att föräldrarna kommer från en annan kultur och kanske inte har samma referenser som du har.

Uppföljning genom att skicka dokumenten/presentationerna via e-post.

Att skicka uppföljningsdokument och presentationer via e-post på flera språk kan vara till stor hjälp. Det gör att föräldrarna kan ta del av informationen i sin egen takt och dela den med familjemedlemmar som kanske inte var med på mötet. Det kan också göra det möjligt för människor att översätta det som de inte förstod och/eller inte vågade be om förtydligande.

Att ha raster.

Planera in pauser under längre presentationer så att föräldrarna får tid att ta till sig informationen och ställa frågor.

Att ha mindre grupper på en gång.

Organisera mindre gruppmöten för att underlätta interaktionen och se till att alla har möjlighet att delta och ställa frågor. Detta bidrar också till att föräldrarna känner sig mer bekväma och får bättre självförtroende och inte behöver skämmas för att de inte förstår.

Att ha få externa distraktioner.

Välj en lokal som har minimala eller inga yttre distraktioner, t.ex. byggarbetsplatser i närheten eller tåg som passerar. Detta hjälper föräldrarna att fokusera bättre på presentationen och vad som sägs.

Ha 5 minuter extra för individuella frågor

Om det är stora grupper och det finns en extra minut för föräldrar som inte förstår att ställa frågor.

Användning av teknik

Med hjälp av översättningsappar eller program som AI kan du få realtidsöversättning under presentationen. Detta är särskilt fördelaktigt i stora grupper där det är svårt att tilltala alla på det språk de föredrar.

Teknik som Zoom, Teams och Google Meets kan också underlätta för mindre grupper online om skolorna väljer det och kan delas upp på olika språk.

i. Upprättande av ett mångspråkigt bibliotek

Ett mångspråkigt bibliotek är ett utrymme som har ett brett utbud av material och resurser på olika språk, med målet att tillgodose läsbehoven hos ett mångsidigt och mångkulturellt samhälle. Dessa bibliotek erbjuder böcker, tidskrifter, tidningar, filmer och annat material på flera språk, vilket främjar språklig och kulturell mångfald och underlättar tillgången till information för människor med olika nationaliteter och bakgrunder.

Flerspråkiga bibliotek i skolor är av yttersta vikt eftersom de främjar kulturell och språklig mångfald, främjar inkludering av elever från olika bakgrunder och underlättar tillgången till ett brett utbud av utbildningsresurser på olika språk. Dessutom bidrar de till att berika ordförrådet och förståelsen av olika språk, vilket bidrar till elevernas övergripande utveckling och deras förberedelse för en globaliserad värld.

Nedan följer några överväganden för att inrätta ett flerspråkigt bibliotek i skolan: (<https://www.multilingualism-in-schools.net/the-multilingual-childrens-library/>)

Tänk på skolans sammanhang: ta hänsyn till de olika kulturer och språk som omger skolan, vilket ofta beror på hur det ser ut i grannskapet. Detta görs för att tillgodose alla familjers behov och för att berika skolan.

Andra uppgifter att ta hänsyn till (utöver de språk som talas i skolan) är (a) Åldern på de barn som går i skolan: så att böckerna är lämpliga. (b) Antalet elever som går på skolan: för att beräkna storleken på biblioteket.

Det är viktigt att alla känner sig som "jämlika huvudpersoner", så det kan fungera att ha material och affischer på olika språk, eller åtminstone på de språk som talas mest på skolan.

Marknadsför biblioteket för familjer: biblioteket måste göras känt. Det mest kraftfulla verktyget för marknadsföring är vanligtvis mun till mun-metoden bland familjer.

Det kan vara intressant, och bidra till integration, att familjerna själva tar med sig böcker på sitt hemspråk, vilket stärker känslan av tillhörighet och uppmuntrar till engagemang.

Etablera motiverande läsiniciativ inom biblioteket, till exempel ett "läspass" som genomfördes på Sheffield's Multilingual Children's Library. (se vår webbplats)

Skapa en varm och välkomnande atmosfär: Tänk på att det flerspråkiga biblioteket också är en mötesplats och ett tillfälle för familjer att umgås, eftersom det ger möjlighet att skapa band och kontakter; det är därför värt att ta några minuter för att skapa en omtänksam plats.

Med tanke på allt detta är fördelarna med ett mångspråkigt bibliotek för flerspråkiga elever och familjer mycket stora. För det första ger det tillgång till ett brett utbud av resurser på olika språk, vilket gör det möjligt för familjer att behålla och utveckla sina modersmål. Detta är avgörande för att bevara den kulturella identiteten och stärka familjebanden. Dessutom ger ett mångspråkigt bibliotek möjlighet att utforska nya kulturer och traditioner genom litteratur och annat material på olika språk, vilket berikar barnens lärande och främjar interkulturell förståelse.

Kort sagt är ett mångspråkigt bibliotek en ovärderlig resurs för flerspråkiga familjer, eftersom det ger dem möjlighet att knyta an till sina kulturella rötter och utforska världen genom olika språk.

Du kommer att undra hur och var du hittar böckerna. Det är här dina relationer med familjerna är viktiga. Du kan fråga dem var du hittar böckerna och vilken typ av böcker som är viktiga i deras länder. Föräldrarna kan också ge dig böcker när du reser tillbaka till deras hemländer. Det är viktigt att veta hur viktiga böcker är i deras länder och vilken typ av böcker som används. Tänk på att det i vissa kulturer inte finns några nedskrivna berättelser utan att traditionen är muntlig.

j. (Special) Blanketter på flera språk

I alla skolor ges information via olika formulär och dokument till föräldrarna. Det är viktigt för en god kommunikation att föräldrarna förstår vad ni frågar dem om och vad som händer i skolan. Att ha formulär på språk som de kan förstå och skälen till informationen är av avgörande betydelse för barnens välbefinnande. Vi föreslår här ett par formulär som du kan använda och som finns fritt tillgängliga på vår webbplats.

Dessutom kan du använda följande mall på skolfamiljernas olika hemspråk för att dela med dig av information:

De formulär och den information som skolorna delar med sig av till familjerna handlar om olika ämnen. Vi har lagt upp länkar (på vår webbplats) till formulär som redan finns i vissa länder och som är fritt tillgängliga.

Här nedan följer några andra exempel:

a. Om hälsokontroll

Hälsokontroller i skolan syftar till att främja, skydda och bevara barnens hälsa. Målet är att utvärdera och analysera barnen för att säkerställa att deras utveckling är korrekt.

Detta kan vara självklart för oss eftersom vi känner till systemet, men för familjer som kommer från andra kulturer och som inte behärskar skolspråket finns det ett behov av tydlig information. Det finns ett behov av att avsätta tid för att kommunicera om dessa kontroller. Normalt sett sker denna kommunikation på skolans språk, antingen i fysiskt format (papper) eller i digitalt format (webbsida).

Det kan vara svårt att kommunicera om hälsokontroller som görs i skolor med flerspråkiga familjer, men det är avgörande för att säkerställa elevernas hälsa och välbefinnande. Här är några förslag på hur du kan hantera den här frågan:

1. Använd flera språk: Se till att information om hälsokontrollen finns tillgänglig på flera språk som används av elevernas familjer. Typiska broschyrer, affischer eller e-postmeddelanden kan tillhandahållas på olika språk för att underlätta förståelsen.
2. Tydlig och enkel kommunikation: Det är viktigt att använda ett tydligt och enkelt språk när du kommunicerar information om hälsokontrollen. Undvik att använda komplicerade medicinska termer och se till att informationen är lätt att förstå för alla.
3. Använd visuella hjälpmedel: Förutom skriven text kan du överväga att inkludera bilder eller grafik som kan hjälpa till att förmedla information visuellt. Detta kan vara särskilt användbart för familjer med språkbarriärer.
4. Erbjud ytterligare stöd: Om möjligt kan ytterligare stöd ges till familjer som kan ha svårt att förstå informationen från hälsoundersökningen. Det kan handla om personliga genomgångar eller tillgång till tvåspråkig personal som kan svara på frågor.

5. Uppmuntra till aktivt deltagande: Uppmuntra familjerna att delta aktivt i hälsokontrollen genom att tala om för dem hur viktig den är för deras barns hälsa. Informationsmöten eller frågestunder kan anordnas för att ta upp eventuella frågor och funderingar som familjerna kan ha.

Den medicinska undersökningen skiljer sig dock från land till land, t.ex. i Sverige ansvarar sjuksköterskorna för elevernas medicinska insatser och välbefinnande, inklusive medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vad man kan förvänta sig av skolorna är alltså följande:

- Räkna med minst 2 till 3 hälsosamtal med sjuksköterskan.
- Förvänta dig att blanketter för samtycke till vaccination skickas hem när barnet är berättigat till vaccinet
- Förvänta dig skriftlig och muntlig kommunikation om det finns några tecken eller problem som rör ditt barns hälsa och välbefinnande.

Sammanfattningsvis kräver effektiv kommunikation med flerspråkiga familjer om hälsokontroller i skolan empati, tydlighet och tillräckliga resurser för att säkerställa att alla föräldrar och vårdnadshavare förstår hur viktig denna process är för deras barns välbefinnande.

b. Om skolans fester

Att bjuda in flerspråkiga familjer till skolans festligheter är viktigt av flera skäl:

1. Inkludering och mångfald: Att bjuda in flerspråkiga familjer till skolans festligheter visar på ett engagemang för inkludering och mångfald. Genom att välkomna människor med olika språkliga bakgrunder skapas en välkomnande och respektfull miljö för alla medlemmar i skolgemenskapen.
2. Fira olika kulturer: Skolans festligheter är ett tillfälle att fira och lära sig mer om de olika kulturer som finns representerade i skolans gemenskap. Genom att bjuda in flerspråkiga familjer uppmuntras kulturellt utbyte och elevernas utbildningsupplevelse berikas.
3. Stärkta relationer: Att bjuda in flerspråkiga familjer till skolans festligheter bidrar till att stärka relationerna mellan skolan, familjerna och samhället i stort. Detta kan skapa en känsla av tillhörighet och samarbete som gynnar alla som är involverade i elevernas utbildning.
4. Främja språkinläring: Genom att bjuda in familjer med flera språk främjas värdet av flerspråkighet och intresset för att lära sig nya språk uppmuntras. Detta kan inspirera eleverna att uppskatta språklig mångfald och utveckla interkulturella kommunikationsfärdigheter.

Att bjuda in flerspråkiga familjer till skolans festligheter är kort sagt ett sätt att främja inkludering, hylla mångfald, stärka relationer och främja interkulturellt lärande. Det är en möjlighet att bygga en mer välkomnande, levande och berikande skolgemenskap för alla dess medlemmar. Det bidrar också till att utveckla bättre och starkare relationer mellan skolan och familjerna och till att förbättra kommunikationen.

Här är några tips för att bjuda in flerspråkiga familjer till skolans festligheter:

1. **Använd flera olika språk:** Förbered inbjudan på flera språk för att säkerställa att alla familjer kan förstå den. Inkludera de vanligaste språken som talas av familjer i skolområdet. - Du kan hänvisa till registreringsformuläret där föräldrarna måste ange vilka språk de talar.
2. **Kommunicera detaljer på ett tydligt sätt:** Se till att inbjudan innehåller tydlig information om datum, tid, plats och aktiviteter för festligheterna. På så sätt vet familjerna vad de kan förvänta sig och hur de ska förbereda sig inför evenemanget.
3. **Tillhandahåll översättning eller tolkning:** Erbjud om möjligt översättnings- eller tolkningstjänster under festligheterna för att hjälpa flerspråkiga familjer att delta fullt ut i aktiviteterna och kommunicera med andra deltagare.
4. **Främja kulturell mångfald:** Lyft fram den kulturella mångfalden i din skolgemenskap i inbjudan och under festligheterna. Uppmuntra familjer att dela med sig av sina traditioner, seder och typiska maträtter för att berika allas upplevelser.
5. **Erbjud material på flera språk:** Om du delar ut broschyrer, program eller annat material under semestern, se till att ha olika språkversioner så att alla familjer kan få tillgång till informationen.
6. **Underlätta interaktion mellan familjer:** Organisera aktiviteter eller spel som uppmuntrar till interaktion mellan familjer med olika språkbakgrund. Detta kan bidra till att skapa kontakter och främja en inkluderande och välkomnande miljö.

Genom att följa dessa tips kan du på ett effektivt sätt bjuda in flerspråkiga familjer och se till att alla känner sig välkomna och kan njuta fullt ut av skolans festligheter.

c. Om inspektion

I skolan inspekteras lärarna. Detta kanske inte sker i alla länder. Det är en viktig del av deras jobb och ofta får eleverna veta det i förväg. Det är viktigt att skolan informerar föräldrarna om dessa viktiga steg för lärarna och förklarar vad det innebär. Genom att göra detta på flera språk hjälper ni familjerna att få en bättre förståelse för hur skolan fungerar.

C - Var flerspråkiga föräldrar kan engagera sig

Det är viktigt att låta föräldrarna veta att de kan och kanske bör engagera sig i sina barns skolgång. De måste få veta att de kan delta i skolans verksamhet som medlemmar i föräldraföreningen eller genom att skapa och delta i föräldracaféer. Men när föräldrar kommer från en annan kultur kan de känna sig osäkra på vad de kan, bör eller måste göra. De vet inte heller vad en föräldraförening är eller ens vad ett föräldracafé är. Ta dig tid att förklara för dem på ett språk som de kan förstå.

k. Föräldrarnas osäkerhet

Förstå utmaningarna: Varför föräldrar med olika språkliga och kulturella bakgrunder ofta känner sig osäkra när det gäller att delta i föräldramöten

Att skapa inkluderande och tillgängligt kommunikationsmaterial är avgörande för att skapa en välkomnande skolmiljö. För att uppnå detta är det viktigt att förstå utmaningarna och orsakerna till att föräldrar med olika språkliga och kulturella bakgrunder ofta känner sig osäkra när de deltar i föräldramöten och andra möten med skolpersonal. Dessa skäl kan vara:

- **Språkliga hinder:**
Många föräldrar kanske inte behärskar det primära språk som används på skolan. Detta kan leda till missförstånd och en känsla av att inte kunna uttrycka sin oro eller förstå vad som diskuteras.
- **Olika utbildningsvärden:**
Kulturella skillnader i pedagogiska värderingar och metoder kan göra vissa föräldrar osäkra på vad som förväntas av dem eller hur de ska interagera med skolpersonalen på ett effektivt sätt.
- **Rädsla för att bli dömd:**
Föräldrar kan oroa sig för att bli bedömda på grund av sina språkkunskaper eller kulturella skillnader. Denna rädsla kan hindra dem från att delta fullt ut eller till och med delta i möten överhuvudtaget.
- **Bristande förståelse:**
Kulturella skillnader kan leda till bristande förståelse för skolans förväntningar, syftet med mötena eller utbildningssystemet i allmänhet. Detta kan få dem att känna sig malplacerade eller osäkra på hur de ska bidra.
- **Otillräckliga stödsystem:**
Utan adekvata stödsystem, till exempel tolkar eller kulturellt anpassat kommunikationsmaterial, kan föräldrarna känna att det är meningslöst eller för svårt att delta i möten.

- **Att vara analfabet:**

Vissa föräldrar är inte läs- och skrivkunniga och deras dröm är att deras barn ska kunna läsa och skriva. Eftersom de är medvetna om sin oförmåga att läsa och skriva känner de sig osäkra på hur de ska hantera skolan.

I. Föräldraförening

Skolans föräldraförening spelar en avgörande roll i skolgemenskapen. Det är ett instrument som främjar inkluderingen av alla typer av familjer i skollivet och som främjar faktorer som t.ex:

1. **Samarbete:** Föreningen möjliggör ett nära samarbete mellan föräldrar, lärare och skolledning för att arbeta tillsammans till förmån för eleverna.
2. **Aktivt deltagande:** Föräldrar kan delta aktivt i sina barns skolgång genom att engagera sig i aktiviteter, händelser och viktiga beslut.
3. **Känslomässigt stöd:** Föreningen kan fungera som ett känslomässigt stöd för föräldrarna genom att erbjuda en plats där de kan dela med sig av erfarenheter och bekymmer.
4. **Kommunikation:** Föreningen kan underlätta kommunikationen mellan skolan och föräldrarna genom att hålla dem informerade om skolans evenemang, utbildningspolicy och möjligheter till engagemang.

När det gäller flerspråkiga familjer kan skolans föräldraförening spela en viktig roll när det gäller att främja språklig och kulturell mångfald. Några sätt på vilka föreningen kan stödja flerspråkiga familjer är t.ex:

1. **Underlätta kommunikation:** Föreningen kan se till att viktig information kommuniceras på flera språk för att säkerställa att alla familjer kan få tillgång till den.
2. **Fira mångfald:** Genom att organisera evenemang och aktiviteter som hyllar de olika kulturer och språk som finns representerade i skolan kan man bidra till att skapa en inkluderande och välkomnande miljö för alla familjer.
3. **Erbjud språkstöd:** Föreningen kan samarbeta med skolan för att ge språkstöd till familjer som behöver det, till exempel genom översättningar, språklektioner eller undervisningsmaterial på olika språk.

4. **Uppmuntra kulturellt utbyte:** Att främja kulturellt utbyte bland flerspråkiga familjer kan berika utbildningsupplevelsen för alla elever och främja respekt för mångfald.

Att introducera föräldraföreningen för flerspråkiga familjer kan vara ett bra sätt att främja inkludering och uppmuntra dem att delta. Här följer några tips på hur du kan introducera föräldraföreningen för flerspråkiga familjer:

1. **Flerspråkig kommunikation:** Se till att all kommunikation om föräldraföreningen finns tillgänglig på flera språk. Detta kan inkludera flygblad, e-post, nyhetsbrev och inlägg på sociala medier som översätts till de språk som talas av de olika familjerna i ditt skolsamhälle.
2. **Välkomstmöte:** Anordna ett välkomstenemang specifikt för flerspråkiga familjer för att presentera dem för föräldraföreningen. Ge information om föreningens mål, aktiviteter och fördelar med att vara engagerad i föreningen i en välkomnande och inkluderande miljö.
3. **Språkstöd:** Erbjud språkstöd under möten och evenemang genom att tillhandahålla tolkar eller översatt material. Detta hjälper flerspråkiga familjer att känna sig mer bekväma med att delta och förstå diskussionerna.
4. **Kulturellt utbyte:** Uppmuntra kulturellt utbyte inom föräldraföreningen genom att fira olika traditioner, språk och bakgrunder. Detta kan bidra till att skapa en känsla av samhörighet för alla familjer, oavsett språklig bakgrund.
5. **Personliga inbjudningar:** Kontakta flerspråkiga familjer personligen för att bjuda in dem att gå med i föräldraföreningen. Förklara vikten av deras engagemang och hur deras unika perspektiv kan bidra till föreningens framgång.
6. **Samarbete med organisationer i lokalsamhället:** Samarbeta med samhällsorganisationer som arbetar med flerspråkiga familjer för att sprida kunskap om föräldraföreningen och uppmuntra till deltagande.
7. **Mekanism för återkoppling:** Inrätta en feedbackmekanism där flerspråkiga familjer kan dela med sig av sina tankar, förslag och farhågor om hur föräldraföreningen bättre kan tillgodose deras behov och engagera dem på ett effektivt sätt.

Genom att vidta dessa åtgärder för att presentera föräldraföreningen för flerspråkiga familjer på ett genomtänkt och inkluderande sätt kan du bidra till att skapa en mer

mångsidig och levande skolgemenskap där alla familjer känner sig uppskattade och har möjlighet att delta.

Dessutom kan du använda den mall som visas i avsnitt j (särskilda formulär på flera språk) och anpassa den för att bjuda in familjer till föräldraföreningen.

I slutändan kan skolans föräldraförening spela en nyckelroll när det gäller att stödja flerspråkiga familjer och främja en inkluderande skolmiljö där alla röster värdesätts och respekteras.

m. Föräldracafé

Parents Café är en välkomnande mötesplats för föräldrar där de kan träffa andra familjer och lära sig mer om skolsystemet. Det är öppet för alla, men med särskilt fokus på flerspråkiga familjer, och erbjuder en plattform för diskussion, kommunikation och lärande. Parents Café syftar till att ge föräldrar kunskap, främja en stödjande gemenskap och hjälpa dem att med självförtroende navigera i sina barns utbildningsresa. Det är en värdefull resurs för att bygga nätverk, förstå skolans och föräldrarnas förväntningar och förbättra den övergripande föräldrarollen i utbildningen. Vi föreslår att du tittar på vår webbplats för detaljerad information om Parents' Café

Föräldrar Café är:

- Interkulturella evenemang i ”kafé”-stil som kan anordnas i skolbyggnaden eller på annan plats. Ta med te, kaffe eller kakor!
- Ett evenemang där minst 1 skolpersonal kan närvara för att svara på frågor eller ge feedback till skolan.
- Föräldracaféer ska planeras för och med föräldrarnas behov i åtanke. Antalet evenemang i kaféet är upp till gruppen! Varje session kan ha ett specifikt tema: ”Att navigera i skolsystemet på ett nytt språk”, ’Att förstå skolsystemet i Sverige, Frankrike, Cypern, Tyskland + Spanien’, Potluck/Bring and Share - att dela kulturer utanför klassrummet.

Exempel på föräldracafé

14:00 - 14:15

Välkomnande och ankomst

Te och kaffe finns tillgängligt, namnskyltar, broschyrer om Tonga.

14:15 - 14:45 - Introduktion/Presentation om vilka vi är?

Tonga-projektet + individuella presentationer (namn, antal barn, språk som talas om du känner dig bekväm med att dela med dig).

14:45 - 15:15 - Aktivitet

Väljs av organisation/facilitatörer, en aktivitet som får gruppen att komma i kontakt med varandra. Stimulerar till samtal och involverar skolpersonalen

15:15 - 15:30 - Nästa session?

Planering, utvärdering av aktiviteten, frågor + svar.

D - Kommunikation mellan föräldrar och lärare

När det gäller att kommunicera med familjerna och föräldrarna är lärarna i första hand. Mycket av den information som skolan förmedlar till familjerna sker genom lärarna som ger informationen till barnen som sedan måste förmedla den vidare till sina föräldrar.

En stor undersökning som gjorts av EU-kommissionen visar att relationerna mellan skolor och familjer är svaga och behöver stärkas. Om du vill läsa mer om projektet finns det här:

https://parents.ecml.at/Home/read_more/tabid/4297/language/en-GB/Default.aspx

n. Relationer mellan föräldrar och lärare

Lärare är oftast den första person som föräldrar kontaktar.

a. Förstå vad föräldrar förväntar sig enligt kultur

Som lärare är det viktigt att förstå vad föräldrarna förväntar sig av skolan. Faktum är att när familjer kommer från andra kulturer har skolan en annan representation än den vi är vana vid. För att förbättra kommunikationen mellan dig och dina elevers föräldrar är det viktigt att komma ihåg följande:

- - skola och formell utbildning har olika innebörd för dem;
- - föräldrar kan anse att skolan och läraren är "onåbara";
- - föräldrarna kanske inte vågar komma och ställa frågor till dig eftersom de kanske skäms.

Det är också viktigt att komma ihåg att föräldrar förväntar sig att deras barn ska befinna sig i en trygg miljö, att de ska lära sig och studera.

Föräldrar med invandrabakgrund hoppas ofta att skolan ska hjälpa deras barn att få ett bättre liv än vad de själva fick.

"Föräldrar som själva ofta har haft mycket lite formell utbildning anförtror sina barn åt skolorna och åt experter som de anser vet bättre än de själva hur de ska uppfostra sina barn. Vi vet att barn från kulturer där föräldrarna ser sin roll som icke-interventionistisk kan uppnå höga akademiska resultat (Gibson, 1988)."

Som lärare bör du värdesätta föräldrarna även om de har förväntningar som är helt annorlunda än de du är van vid.

b. Förklara vad skolan förväntar sig

För att effektivt kommunicera vad som förväntas av föräldrar och hur de bäst kan stödja sina barn kan skolpersonalen använda ett tydligt, respektfullt och samarbetsinriktat tillvägagångssätt. Här är ett strukturerat sätt att förmedla dessa förväntningar och främja ett partnerskap mellan föräldrar och skola.

- Allmänna instruktioner för lärare
- En handout med viktiga punkter som lärarna kan ge till föräldrarna.

Allmänna instruktioner för lärare

1. Introduktion och välkomnande miljö

- **Välkomstmeddelande:** Börja med ett varmt välkomnande för att få föräldrarna att känna sig uppskattade och som en del av skolans gemenskap.
- **Syfte:** Ange tydligt syftet med mötet eller kommunikationen och betona vikten av att föräldrarna engagerar sig i sitt barns utbildning.

2. Tips för presentation och kommunikation

- **Tydlighet och enkelhet:** Använd ett klart och enkelt språk och undvik pedagogisk jargong som kan förvirra föräldrarna.
- **Interaktiva sessioner:** Håll workshops eller frågestunder så att föräldrar kan ställa frågor och dela med sig av sina bekymmer. Använd en tolk för att överbrygga kommunikationen med familjer som inte talar skolans språk.
- **Skriftligt material:** Tillhandahålla handböcker eller digitala resurser som sammanfattar viktiga punkter som föräldrarna kan hänvisa till (se ett exempel nedan).

3. Effektiv kommunikation med lärare

- **Regelbunden kommunikation:** Uppmana föräldrarna att hålla regelbunden kontakt med lärarna via e-post, skolappar och föräldramöten.

- **Dela information:** Understryk vikten av att informera lärarna om eventuella specifika behov eller utmaningar som barnet kan ha.

4. Hålla sig informerad och engagerad

- **Volontärarbete:** Bjud in föräldrar att ställa upp som volontärer vid skolans evenemang och aktiviteter och betona de positiva effekterna av deras engagemang.
- **Hålla sig uppdaterad:** Uppmana föräldrarna att läsa skolans nyhetsbrev och följa skolans uppdateringar för att hålla sig informerade om händelser och viktig information. Påpeka att föräldrarna kan använda översättningsalternativen i skolans appar.

5. Skapa en positiv inlärningsmiljö i hemmet

- **Studieutrymme:** Uppmuntra föräldrarna att skapa en lugn och organiserad plats i hemmet där deras barn kan studera och göra läxor.
- **Upprättande av rutiner:** Förklara fördelarna med ett konsekvent dagligt schema för läxor, måltider och läggdags.

6. Uppmuntra självständighet och ansvarstagande

- **Ägarskap av uppgifter:** Råda föräldrar att låta sina barn ta ansvar för sina läxor och skoluppgifter.
- **Vägledning i stället för lösningar:** Rekommendera att vägleda barnen i problemlösning snarare än att ge omedelbara svar.

7. Fosträ en kärlek till lärande

- **Läsa tillsammans:** Föreslå att föräldrar tillbringar tid med att läsa med sina barn varje dag för att främja en kärlek till böcker och lärande. (på både skolans och hemmets språk, om möjligt)
- **Utforska intressen:** Uppmuntra föräldrar att stödja barnets hobbies och intressen för att öka deras naturliga nyfikenhet.

8. Balansering och gränssättning

- **Skärmtid:** Råda föräldrar att övervaka och begränsa sina barns skärmtid och främja hälsosammare alternativ.
- **Lektid:** Uppmuntra föräldrar att se till att deras barn får tid för fri lek och fysiska aktiviteter.

9. Att vara en förebild

- **Livslångt lärande:** Uppmuntra föräldrar att visa att de älskar att lära sig genom att själva delta i utbildningsaktiviteter.
- **Positiv attityd:** Betona vikten av en positiv attityd till skolan och inläring.

10. Lära ut respekt för lärare och myndigheter

- **Respekt för myndigheter:** Råda föräldrar att tala med sina barn om vikten av att respektera skolans auktoriteter och regler. Detta bidrar till att skapa en trygg och stödjande inlärningsmiljö.
- **Respekt för alla lärare:** Uppmuntra föräldrar att förklara för sina barn hur viktigt det är att respektera alla lärare, oavsett om de är män eller kvinnor. Respekten bör baseras på deras roll och insatser för att hjälpa eleverna att lära sig.

11. Bryta ner hierarkin: Främja ett partnerskap

- **Ömsesidig respekt:** Understryk att lärare och föräldrar är partners i utbildningen och att var och en bidrar med värdefulla insikter och kunskaper.
- **Öppen kommunikation:** Uppmuntra en öppen, dubbelriktad kommunikationskanal där båda parter känner sig hörda och respekterade.
- **Samarbetsinriktad strategi:** Förespråka ett teamorienterat tillvägagångssätt som förstärker att barnets framgång är ett gemensamt mål.

Genom att närma sig detta samtal med respekt, tydlighet och en samarbetsanda kan skolpersonalen effektivt engagera föräldrarna och få dem att känna sig som värdefulla partners i deras barns utbildning.

c. Förklara vad skolan förväntar sig av barnen

Inledning: Genom att förklara klassrummets förväntningar för föräldrarna skapar lärarna en sammanhållen och stödjande miljö som gynnar elevernas beteende och lärande. Denna kommunikation främjar ett partnerskap mellan hem och skola, främjar elevernas ansvarstagande, bygger upp förtroende och förebygger missförstånd. Det är en viktig del av effektiv undervisning och klassrumshantering.

Här är en uppsättning punkter om skolans förväntningar och hur lärare kan prata om det med föräldrar.

Vi är glada att ha dig här idag för att diskutera våra förväntningar i klassrummet och hur du kan stödja ditt barns framgång i skolan. Här är några viktiga punkter som vi vill dela med oss av:

1. Sitta ner under lektionen

- **Förväntningar:** Eleverna ska sitta kvar under lektionen om de inte får tillstånd att stå upp eller röra på sig.
- **Anledning:** Detta bidrar till att minimera distraktioner och säkerställer att alla elever kan fokusera på lektionen.

2. Ber om att få gå på toaletten

- **Förväntan:** Eleverna ska räcka upp handen och be om lov att lämna klassrummet för att gå på toaletten.
- **Anledning:** Detta hjälper läraren att hålla reda på var eleverna befinner sig och säkerställer att lektionstiden används effektivt.

3. Att delta i klassdiskussioner

- **Förväntan:** Eleverna uppmuntras att räcka upp handen och vänta på ordet innan de talar.
- **Anledning:** Detta säkerställer att alla har en chans att delta och att konversationer är ordnade och respektfulla.

4. Följ instruktionerna

- **Förväntan:** Eleverna ska lyssna noga på instruktioner och följa dem utan dröjsmål.
- **Anledning:** Detta hjälper klassen att fungera smidigt och säkerställer att alla förstår vad de behöver göra.

5. Slutföra uppdrag

- **Förväntningar:** Eleverna förväntas slutföra och lämna in sina uppgifter i tid.

- **Anledning:** Detta hjälper eleverna att öva och förstärka det de har lärt sig och gör det möjligt för lärarna att bedöma deras förståelse.
6. **Skriva ner det som ska skrivas**
- **Förväntan:** Eleverna ska skriva ner anteckningar, läxor och annan viktig information som läraren ger dem.
  - **Anledning:** Att skriva ner saker hjälper eleverna att komma ihåg och hålla sig organiserade, vilket är avgörande för deras akademiska framgång.
7. **Respekt för andra**
- **Förväntningar:** Eleverna ska visa respekt för sina kamrater, lärare och skolans egendom.
  - **Anledning:** En respektfull miljö är en förutsättning för lärande och bidrar till att alla känner sig trygga och uppskattade.
8. **Att komma i tid och aldrig utebli från skolan utan anledning**
- **Förväntan:** Eleverna ska komma i tid till lektionerna och inte missa lektioner utan anledning.
  - **Anledning:** Att komma i tid och inte missa lektioner visar ansvar och respekterar även andras tid. Det hjälper eleverna att lära sig bättre och förbereder dem för framtiden. Din hjälp med att se till att ditt barn kommer i tid är verkligen viktig.

Vi uppskattar ert stöd i att förstärka dessa förväntningar hemma. Genom att arbeta tillsammans kan vi hjälpa ditt barn att lyckas akademiskt och utveckla viktiga livskunskaper.

(Anpassa gärna detta efter specifika behov och preferenser).

d. Skicka meddelanden till föräldrarna - bjud in dem

Att använda ett inbjudningsformulär till ett föräldramöte på de olika språken är en bra början på att skapa en mer inkluderande och välkomnande kommunikation. Här är några tips som lärare kan tänka på när de skriver en inbjudan till flerspråkiga familjer:

- **Tydlighet och enkelhet:** Använd ett tydligt och enkelt språk för att säkerställa att budskapet är lätt att förstå när det översätts.
- **Viktiga detaljer:** Inkludera all nödvändig information, till exempel datum, tid, plats, syfte med mötet och eventuella specifika åtgärder som krävs av föräldrarna.
- **Flera format:** Erbjud inbjudan i flera olika format (tryckt, digital etc.) för att tillgodose olika preferenser och tillgänglighet.
- **Språklig inkludering:** Om du redan känner till vilken språklig bakgrund familjerna i klassen har kan du använda de språken i översättningen. Det visar lärarens engagemang och ansträngningar för inkludering att använda just dessa språk i översättningen.
- **Översättningsbehov:** Inkludera en fråga eller möjlighet för föräldrar att ange om de behöver en översättare under föräldramötet, så att alla kan delta fullt ut och förstå (jfr exemplet nedan)
- **Skolappens översättningsfunktion:** Lyft fram översättningsfunktionen i skolappen (om sådan finns) för att göra det lättare för föräldrar att få tillgång till information på det språk de föredrar.

o. Känna till och använda de språk som finns i klassrummet

Att identifiera vilka hemspråk som talas av barnen samt deras språkkunskaper och språkbruk i hemmet är en värdefull resurs som kan förbättra kommunikationen, stödja lärandet och främja en mer inkluderande skolmiljö.

Att förstå vilka språk barnen talar hemma är viktigt av flera skäl:

- **Kulturell känslighet**

Att erkänna och respektera ett barns hemspråk främjar en kulturellt inkluderande klassrumsmiljö. Detta erkännande bekräftar barnets kulturella identitet och kan stärka barnets känsla av tillhörighet och självkänsla.

- **Identifiering av inlärningsbehov**

Ibland kan inlärningssvårigheter felaktigt hänföras till kognitiva eller beteendemässiga problem när de i själva verket är relaterade till språkkunskaper i skolspråket. Medvetenhet om hemspråket kan hjälpa till att skilja mellan språkinlärningsproblem och andra inlärningssvårigheter.

- **Socialt och känslomässigt stöd**

Barn som rör sig mellan flera språk och kulturer kan ställas inför unika sociala och känslomässiga utmaningar. Lärare som känner till elevernas språkliga bakgrund kan ge dem bättre stöd och skapa en miljö där de känner sig förstådda och accepterade.

- **Tilldelning av resurser**

Skolor och distrikt kan använda uppgifter om hemspråk för att fördela resurser mer effektivt, till exempel för att anställa tvåspråkiga lärare, skapa program för tvåspråkiga elever och tillhandahålla lämpligt undervisningsmaterial.

- **Lika möjligheter för flerspråkiga elever och deras familjer**

Genom att tillhandahålla innehåll på flera språk, med hänvisning till elevernas hemspråk, kan skolorna bättre stödja de olika språkliga bakgrunderna i samhället och se till att alla elever och deras familjer har lika tillgång till information och utbildningsmöjligheter. Detta tillvägagångssätt hjälper inte bara eleverna att känna sig mer delaktiga och engagerade utan ger också föräldrarna möjlighet att delta mer i sina barns utbildning, vilket skapar en mer sammanhållen och stödjande inlärningsmiljö.

Men!

Elever och deras familjer skäms ibland över sitt arv, sitt hemspråk och sin kultur, vilket kan leda till obehag när skolan frågar om dessa aspekter. Denna ovilja kan bero på en rädsla för att bli dömd eller diskriminerad, vilket gör det svårt för lärare att samla in korrekt information. Dessutom skäms elever och föräldrar ofta om de inte talar skolspråket så bra eller på grund av sina accenter, vilket ytterligare kan försvåra en öppen kommunikation om flerspråkiga metoder i hemmet.

Därför måste lärarna vara mycket lyhörda när de samlar in information om detta. De måste också förklara **varför** de är intresserade av att veta mer om elevernas hemspråk, till exempel:

- för att kunna hänvisa till hemspråk och familjetraditioner vid lektioner och skolprojekt
- för att bättre förstå studenter och stödja dem känslomässigt
- att använda barnens flerspråkiga kompetens inom skolgemenskapen (men inte som tolk mellan skolan och föräldrarna)

Hur identifierar man de språk som talas av barnen i hemmet?

Skolpersonalen kan använda sig av flera olika strategier för att samla in information om vilka språk barnen talar hemma:

1. **Formulär för språkkartläggning:** Det är vanligt att dela ut språkkartlägningsformulär till föräldrar i början av läsåret. Dessa formulär innehåller vanligtvis frågor om de språk som talas hemma, ibland också om kunskapsnivån i varje språk, och all annan information som kan vara relevant.

2. **Föräldramöten:** Under föräldramötena kan lärarna ställa direkta frågor till föräldrarna om vilka språk som talas hemma. Detta kan ge möjlighet till mer detaljerade diskussioner och förtydliganden om det behövs. Det är dock viktigt att förklara för föräldrarna varför man är intresserad av att få veta mer om de språk som talas i familjen och att ge en positiv signal om att elevernas flerspråkiga kompetens värdesätts.

3. **Informella samtal och flerspråkiga utrymmen i skolan för att utforska och prata om hemspråk och flerspråkiga metoder:** Lärare och skolpersonal kan delta i informella samtal med elever och deras familjer för att lära sig mer om de språk som talas hemma.

Att skapa informella flerspråkiga utrymmen i skolan innebär att man anordnar aktiviteter och evenemang som hyllar och integrerar de olika språk som talas i familjerna. Skolorna kan anordna mångkulturella mässor, språkutbytescaféer och sagostunder där föräldrar och elever berättar sagor på sina modersmål. Lärare och personal kan lära sig grundläggande hälsningar och fraser på olika språk som de kan använda i det dagliga umgänget och på så sätt skapa en välkomnande miljö. Dessutom

flerspråkig skyltning och flerspråkiga resurser samt uppmuntran till föräldrar att delta i skolaktiviteter på det språk de föredrar, bidrar till att bygga upp en relation och erkänna värdet av deras flerspråkighet. Detta tillvägagångssätt stöder inte bara den språkliga mångfalden utan stärker också banden mellan familjerna och skolmiljön.

a. Språkporträtt

För att väcka intresse för barnens språk och förstå vad dessa språk betyder för dem finns det flera aktiviteter som kan göras i klassen.

Det mest kända är språkporträttet.

Språkporträttet bidrar till att öka medvetenheten om de språk som används. Det gör det möjligt att visualisera språken hos en enskild individ. Det hela började i början av 1990-talet med Birgitta Busch[1] som var intresserad av att kartlägga språken på kroppen.

Tanken är att man ska använda silhuetten av en människokropp och färglägga de olika språk som man talar, kopplat till de känslor och idéer man har om vart och ett av sina språk.

Språkporträttet är ett annat sätt att representera barnens språkliga repertoar. Det hjälper dig som lärare att förstå barnens språkliga praktik och deras känslomässiga språkupplevelser (Busch, 2018). Det är inte en verktygslåda med barnens språk, utan snarare en presentation av vad de språk som barnen kan betyder för dem och den relation de har till dem. När du ber barnen att porträttera sina språk är det intressant att prata med dem om dessa porträtt, varför de placerade sådana språk på sådana ställen i sin kroppsilhuett och varför de använde den eller den färgen. Det är ett sätt för dig som lärare att inleda en konversation om barnens språk och förstå dem bättre. Dessa språk är en del av deras identitet. Du kan fråga dem varför de har ett visst språk i en viss kroppsdel, varför de väljer en viss färg osv. .... Alla dessa frågor hjälper dig att förstå vad dessa språk betyder för barnen och hur de använder dem.

Beroende på elevernas ålder kan dessa språkporträtt hjälpa till att utforska språkideologier och språkattityder.

När man gör den här aktiviteten med språkporträtt är det viktigt att ge så lite instruktioner som möjligt. Det är viktigt att låta barnen välja en färg eller flera färger. Att låta dem lägga till ränder, cirklar, prickar ... om de känner för det. Det enda man skulle kunna säga är Jag skulle vilja veta var ni har placerat alla era språk på den här silhuetten. Det är viktigt att låta dem veta att det inte finns något rätt eller fel sätt att göra det på.

När du diskuterar dessa porträtt kan du till exempel fråga om det finns språk som de inte har lagt till och varför; var de använder de språk som de har lagt till och varför dessa färger;

kan de tala, förstå, läsa och skriva på alla de språk som finns representerade.
Här är några silhuetter som ofta används, andra finns på vår webbplats

Och så här kan de se ut när barnen har färglagt sina språk.

Ett språkporträtt innebär att man i en teckning visar hur viktiga alla dessa språk är för en själv. Det är att visa vad språken betyder för dig i en enda teckning. Vi har alla ett språk i hjärtat, ofta är det vårt modersmål, det vi lärde oss av våra föräldrar. Det är det språk vi använder i samhället. Det finns det språk vi använder i skolan. Till dessa kan vi lägga till språket hos den person vi älskar, språket hos våra svärföräldrar, språket i det land där vi bor, de språk vi har lärt oss i skolan, de språk vi har stött på under våra resor, i våra utlandsvistelser... de som har stannat kvar inom oss, de som vi tror att vi har glömt. Vi är alla doppade i dessa språk. I språkporträttet representeras inte språken utifrån våra kunskaper i dem, utan snarare utifrån vår anknytning till dem och den betydelse de har för oss.

Dessa språkporträtt har utvecklats av Brigitta Busch och gör det möjligt för lärare och utbildare att förstå elevernas språkliga identitet. De används också i vissa terapier som rör migration, inkludering, utbildning ... eftersom de gör det möjligt för oss att förstå en del av historien om människor och barn som är i samråd. De är också mycket användbara för att utveckla språkmedvetenhet i skolor och för att göra det möjligt för barn att upptäcka att deras klasskamrater ibland talar främmande språk och ge dem möjlighet att upptäcka dem. De används på många olika sätt.

Du kan helt enkelt välja att göra det för dig själv och din familj. Det kan nämligen hjälpa dig att bättre utveckla den flerspråkighet som du vill föra vidare till dina barn. Hur gör man då?

Du kan antingen rita en karaktär, en figur, som representerar dina språk. Du kan också välja att representera dina språk med en blomma, en by... Du måste lista alla språk du kan och ställa frågor till dig själv om dem. Det är viktigt att ta hänsyn till allt. På så sätt kan du förstå hur viktiga de här språken är för dig. Varför finns de i mitt liv? Varför behöver jag dem? Varför gillar jag dem eller inte? Genom att

visualisera dina språk kan du ta ett steg tillbaka och se på den två- och/eller flerspråkighet som du lever med. Porträtten gör det möjligt för oss att skapa en språklig verklighet som vi aldrig har uttryckt eller som vi inte var medvetna om. De är en representation av vår språkresa vid en given tidpunkt, eftersom våra erfarenheter av språk förändras över tid. De ger oss en bild av våra språk, av hur vi uppfattar dem och av våra attityder till dem.

b. Språk blommor

Språkblommorna är ett annat sätt att lära sig vilka språk som talas i klassen. Tanken är att ge varje elev ett pappersblad på vilket han/hon kan skriva eller rita om de språk som han/hon talar och som är viktiga för honom/henne. Alla kronblad bildar en stor språkblomma som kan sättas upp på väggen i klassen eller i en vas när man sätter pinnar på varje kronblad.

c. KDS - Konstellation av dominerande språk

Barn gillar att göra saker med sina händer.

De kan skapa sin egen språkkonstellation med modellera. KDS är ett sätt att visualisera dina språk på ett 3D-mässigt sätt. Det är ett sätt att visa vilka språk du behärskar och hur de roterar tillsammans.

<https://www.dominant-language-constellations.com/>

d. Translanguaging

Translanguaging är en undervisningsmetod där man använder elevernas språk för att undervisa i klassen. Metoden började användas i Wales på 1980-talet och har vidareutvecklats av Ofélia Garcia. Tanken med translanguaging är att låta eleverna använda alla sina språk i inlärningsprocessen i klassen. Det är en dynamisk pedagogisk process som hjälper eleverna att få självförtroende i sin akademiska inläring.

Vi tillhandahåller mer information om translanguaging på vår webbplats och i våra moduler.

p. Använda det flerspråkiga biblioteket

För att säkerställa att det flerspråkiga biblioteket är tillgängligt för alla barn och att de är motiverade att använda det är det viktigt att tillhandahålla tydliga och engagerande instruktioner. Dessa instruktioner ska inte bara vägleda eleverna i hur de ska navigera och använda biblioteket, utan också inspirera dem att utforska de olika resurser som finns tillgängliga. Nedan följer några viktiga överväganden och motivationsstrategier för att uppnå detta. Dessa riktlinjer gäller för folkbibliotek - men de kan även tillämpas på skolbiblioteket.

Gör flerspråkiga böcker synliga

- Visa upp böcker på olika språk för att väcka uppmärksamhet.
- Använd färgglada och inbjudande affischer på olika språk för att lyfta fram delar av biblioteket.

Förstå skolkontexten

- Beakta de språk och kulturer som finns bland familjerna på skolan.
- Se till att bibliotekets resurser återspeglar elevernas olika bakgrunder.

Underlätta tillgången till resurser

- Se till att alla elever vet hur de hittar och lånar material.
- Tillhandahålla enkla, flerspråkiga instruktioner om hur man använder bibliotekets katalog och resurser.

Organisera evenemang för biblioteksorientering

- Organisera guideade turer för att introducera studenterna till det flerspråkiga biblioteket och visa hur man använder det på ett effektivt sätt.

Skapa engagerande biblioteksaktiviteter

- Organisera utmanande spel för att motivera barnen att använda och utforska det flerspråkiga biblioteket.
- Genomför till exempel biblioteksrallyn där barnen söker efter böcker på olika språk eller på sina egna språk, vilket gör utforskandet roligt och lärorikt.

Exempel: Die Freiburger Bücherrallye <https://www.stadtbibliothek.freiburg.de/-/die-freiburger-bucherrallye>

Flerspråkiga lässessioner

- Organisera lästillfällen där böcker läses på olika språk, inklusive de som talas av eleverna i klassen. Till exempel kan en berättelse läsas på spanska en vecka, på arabiska nästa vecka eller på något annat av de språk som talas på skolan.
- Detta gör inte bara att eleverna exponeras för olika språk utan hjälper dem också att uppskatta och bli bekanta med de språk som talas inom skolans område.

Program för läspass:

- Implementera ett läspass-program där eleverna får en stämpel i sitt ”pass” varje gång de läser en bok på ett annat språk/på sina språk.

Marknadsföring och medvetenhet:

- Marknadsför biblioteket genom olika kanaler, t.ex. skolans nyhetsbrev, sociala medier och föräldramöten.
- Se till att om det flerspråkiga biblioteket har en webbsida är den också flerspråkig, inklusive de språk som talas inom skolans område. Detta kommer att öka tillgängligheten och engagemanget bland elever och familjer som talar olika språk, främja inkludering och främja användningen av bibliotekets online-resurser.

Återkoppling och förslag: Ge möjlighet till förslag och återkoppling. Så om det finns en specifik bok eller ett specifikt språk som en elev eller förälder vill ska ingå i biblioteket, skapa en möjlighet att ge detta förslag

- **Förslagslåda:** Placera en förslagslåda väl synlig i biblioteket där elever och föräldrar kan skriva ner sina bok- eller språkönskemål anonymt.
- **Onlineformulär:** Skapa ett förslagsformulär online på skolans webbplats eller bibliotekssida där familjer enkelt kan skicka in sina förslag på nya böcker eller språk som ska ingå.
- **Bibliotekets nyhetsbrev:** Inkludera ett avsnitt i bibliotekets nyhetsbrev där familjer uppmanas att skicka in sina förslag på böcker eller språk.

Sac d'histoires -

Sagopåsarna är ett initiativ som utvecklats i **Schweiz** av Christiane Perregaux - syftet **är att underlätta** kommunikationen med familjerna via böcker. Varje kväll går barnen hem med en väska som innehåller en bok, en översättning av boken till skolspråket och om möjligt en CD med den muntliga läsningen av boken. Man kan lägga till dockor eller ett spel för att komplettera berättelsen och göra den mer levande.

E - Övrig skolpersonal - matsal, operation...

Barnens språk och kulturer är ständigt närvarande i skolan; de är en del av deras identitet.

q. Förståelse för olika matvanor

Om du arbetar i skolans matsal är det viktigt att veta att invandrarfamiljer kan ha andra matvanor.

Vi tycker att det är viktigt att informera om reglerna i matsalen och varför man måste be barnen att äta - även om det enligt deras religion är en tid av fasta.

Vissa barn kanske inte är vana vid en del av den mat som serveras i matsalen, vissa kanske inte vet hur man skalar en apelsin till exempel, det är viktigt att du tar dig tid att förklara och även skickar lappar till föräldrarna.

När det gäller menyerna kan det vara en bra idé om de översätts till så många språk som möjligt, men även att använda ikoner eller bilder kan hjälpa föräldrarna att förstå vad deras barn ska äta och för dem att berätta för sina barn vad de kommer att hitta i skolmatsalen.

r. Förståelse för de olika religionerna och deras påverkan

När du välkomnar invandrade flerspråkiga familjer till din skola kommer de från olika kulturer och de har ofta också en annan religion. Som ett tecken på respekt för dem föreslår vi att du accepterar deras religioner och inte tvingar på dem din egen eller skolans religion.